

**Izhaja vsaki dan.**  
 Na ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.  
 Parnične številke se prodajajo po 3 novč. 16 stotink mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.  
 Zbiranje in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“: altes Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. sveder. — Cene oglasov 16 st. na vrsto petič; posiljanje samrtnice, javne zbiranje in domači oglas po pogodbi.  
 TELEFON šte. 1157.

# Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

**Naročnina znaša**  
 za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnitve naročnine se uprava ne ozira. Za dopis na se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankoana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglas in reklamacije je posiljati na upravo lista.  
**UREDNIŠTVO:** al. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik in sorodnjak lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 652.811.

## Dogodki v Rusiji.

### Položaj v Odesi.

VARNA 9. Parnik »Knjaz Aleksander« ruske dobrovoljne trgovinske družbe je došel včeraj popoldne semkaj ter poročal, da je tamkaj zopet mir. — Med nemiri je bilo zažganih 8 ruskih parnikov in 50 jadrenic.

TIFLIS 9. Ko je imelo biti danes aretovanih več delavcev, je bila vržena bomba, vsled česar je bil ubit en policijski častnik, dva druga pa ranjena. Mesto je razburjeno. Vse prodajalnice so zaprte, časniki ne izhajajo.

LIBAVA 9. Govorice o nemirih na vojnih ladjah so neosnovane.

IVANOVO 9. Včeraj so štrajkujoči delavci razdeljali telefon in telefonične žice, oplenili so prodajalnice ter jih zažgali.

## „Knjaz Potemkin“.

### Kaj pripoveduje begunec „Potemkina“.

LONDON 9. »Standard« poroča iz Petrograda; Neki dezertir, ki je v Feodoziji bežal z »Potemkina«, je oblastnjem pripovedoval, da je moštvo sicer bogato preskrbljeno z živili, toda bivanje na »Potemkinu« da je nezno. Izbruhnil je na ladji legar. Vsak dan se vrše prepiri, in večina mornarjev da je noč in dan pijana.

400. mož, to je, vsi mlajši rekrutje in 8 podčastnikov da je pripravljenih kapitulirati, toda ostali del moštva da je povsem pod uplivom 65 kolovodij in dveh civilistov iz Odeze, ki tvorijo revolucijski odbor.

Število onih, ki bi se radi podali, da narašča. Ladji zapoveduje neki podčastnik, vožnjo po morju pa kadet Aleksejev, ki je v to prisiljen.

»Daily Mail« je zvedel iz Petrograda, da vlada med uporniki nesloga. Vsi mornarje, ki so glasovali za predajo, je baje večina izkrcala pri Krču.

### Kako se je izvršila kapitulacija.

KONSTANCA 9. Ko sta včeraj »Potemkin« in torpedovka št. 267 dospela pred luko, je moštvo pozdravljalo s »hurak« in s čepicami.

Vojaški poveljnik v Konstanci, general Angel-scu je s križarke »Elizabeta« dal upornikom znamenje, da hoče z moštvom »Potemkina« govoriti.

Kmalu potem je prišlo v čolnu odposlanstvo »Potemkina« obstoječe iz 8 mornarjev.

Mornarji so priobčili generalu, da iščejo v Konstanci rusko bojno ladjo »Sinope«, ki se je tudi spuntala ter da jo zasledujejo druge ladje.

Mornarji so izjavili, da imajo dovelj

živil, ki so si jih preskrbeli v Feodoziji; na svoji vožnji niso napadli nobene ladje in tudi Feodozije niso bombardirali.

»Potemkinu« so dali do 6. ure zvečer časa, da se uda. Romunska vlada je zahtevala razoroženje ladje in moštva ter demontiranje topov.

Nato se je ob 11. uri dopoldne odposlanstvo vrnilo na »Potemkina«, kjer je bilo dolgo posvetovanje.

Ob 1. uri je prišlo odposlanstvo nazaj ter je priobčilo, da je moštvo »Potemkina« sklenilo kapitulacijo, ako se mu zagotovi, da ne bo izročeno Rusiji. Jamstvo zato vidi moštvo v tem, da izda romunska vlada mornarjem posamezne potne liste.

Takrat se je pogajanja vdeležil tudi ministerski predsednik Cantacuzene, ki je bil slučajno v Konstanci na inspekcijskem potovanju. Izjavil je odposlanstvu, da bo romunska vlada smatrala moštvo kakor svobodne dezertirje.

Odposlanstvo se je zopet vrnilo na »Potemkina«. Takrat so je do ladje spremljali romunski mornarji, ker so bili med tem nekateri mornarji »Potemkina« pobegnili iz čolna v mesto.

Ob 2. uri popoldne se je vršila predaja »Potemkina« v roke romunskim oblastnjem. Oblastnija pristanišča je »Potemkina«, na katerem je razvila romunsko zastavo, vzela v svojo oblast. Romunski častniki so napravili inventar. Med pogajanja je mnogo mornarjev dezertiralo s »Potemkina«.

### Blagajna „Potemkina“.

KONSTANCA 9. Eden pogojev upornikov je bil, da se jim dovoli vzeti seboj blagajno »Potemkina«. Romunska vlada je to odločno odbila.

Drugi pogoj je bil, da ne sme Romunska v nobenem slučaju Rusiji izročiti oklopnače, marveč naj si jo pridržijo zase.

Oblastniji so prevzele ladjo in blagajno, v kateri je bilo 800.000 rubljev. Z ladje je stopilo okolo 700 mornarjev, ki so bili videti zelo žalostni.

### Moštvo je bilo odpuščeno.

KONSTANCA 9. Vse moštvo »Potemkina« je bilo v skupinah izkrcano v čolnih. Prirejen je bil poseben vlak, da odpelje mornarje v razna romunska obdonska pristanišča, odkoder se lahko podajo, kamor hočejo.

Bil je tudi napravljen zapisnik vseh mornarjev z označenjem kraja, kam da se podajo.

Ko je bila na »Potemkinu« razvita romunska zastava, so vsi mornarji ugovarjali, izjavivši, da se ne morejo lahko ločiti od svoje narodne zastave. Konečno se jih je prepričalo, da ta čin zahteva mednarodno pravo.

Mornarji so se odpeljali v Brailo, Ca-

larasi, Gjurjevo, Zimnice, Magurele, Calafat in Turn-Severin. Prefektom je ukazano, da jim na vsak način olahčajo pasiranje meje.

V Petrograd je bila odposlana nota, v kateri so opisani dogodki v Konstanci. Istočasno je minister unanijih stvari general Lahovary, priobčil grofu Lamsdorffu, da je »Potemkin« na razpolago ruske vlade.

### „Potemkin“ je na razpolago.

BUKAREŠTA 9. Po kapitulaciji moštva je romunska vlada brzojavila v Petrograd: »Potemkin« je na razpolago.

### Kaj pripovedujejo mornarji „Potemkina“.

KONSTANCA 9. Mornarji »Potemkina« so pripovedovali, da so prišli sedaj v Konstanco iskat bojno ladjo »Sinope« črnomoške eskadre, da se z njo združijo. Ker niso našli te ladje, ni jim preostalo drugega, nego da se udajo. 120 mornarjev pod vodstvom Matučenka se je protivilo kapitulaciji, drugi so bili za kapitulacijo.

Neki mornarji so izjavili, da ni »Potemkin« bonbardoval Feodozije, imeli so sočutje do ubogega prebivalstva. Potom signalov so od tamošnjega prebivalstva zahtevali živil in premoga. Trgovci so jim hoteli dati oboje. Ko so pa mornarji hoteli vsprejeti premog, so streljali kozaki ter ubili sedem njihovih ljudi. Štiri ranjence so odvedli na »Potemkina«.

S potoma so srečali samo bolgarsko križarko »Nadežda«. Disciplino na »Potemkinu« je vzdrževalo 20 oboroženih mornarjev; streliva je bilo dovolj; primanjkovalo je le premoga in vode. Vseh odbor je bil za kapitulacijo, razun nekaterih členov, medtemi Matučenko, ki je hotel, da se upor nadaljuje.

Na življenju so ostali še trije častniki »Potemkina«. Vsega denarja na ladji da je samo 22.000 rubljev. Odposlanstvo mornarjev je zahtevalo od oblastnij, naj se ista svota izmenja v romunskem denarju.

### Torpedovka št. 267 se ni vdala.

BUKAREŠTA 9. Le mornarji »Potemkina« so se udali, moštvo torpedovke se ni udalo, ampak se je raje vrnilo v Rusijo. Danes zjutraj je prišla ruska eskadra pred Konstanco. Po tem ko so se izmenjali običajni strelji, je romunski poveljnik mornarice sporočil poveljniku ruske eskadre da je romunski kralj zapovedal, da se oklopnača »Potemkin« izroči carju. Nato je bil »Potemkin« izročen ruski eskadri.

### Izjava torpedovke št. 267.

BUKAREŠTA 9. Semkaj je dospela vest, da se je torpedovka št. 267 branila kapitulirati.

Moštvo je izjavilo, da je bilo od »Potemkina« terorizirano in prisiljeno, da ga je spremljalo. Mornarji torpedovke se hočejo kakor zvesti in vdani vojaki povrniti v Odeso.

vladoval vse mišljenje — Lukrecija, črnoka, visoka. Sirena se je zibala pred nje govimi očmi, bil je omamljen.

Krčmar Tomaž je nadaljeval svoje sprehajanje po krčmi in je neprestano zrl v tla.

— Hm! Hm! se je začel smehljati pot ho, Ahacij zapečaten, Mikič tudi za pečaten, svečeniki zapečateni, Tvrdo za pečaten. A kdo je storil vse to, ti moj Bog, kdo? To ti je svet. Fui! je pljunil vredni Tomaž in potegnil iz steklenice pelinovca da si opere vredno dušo.

### XXVII.

Mino'a sta dva dneva, in drugega dne se je umikal večer in navstajala je jasna noč. Še so drhte na zapadu plamene črte, solnce je že zašlo; še igrajo žarki večernega žara na listnati mreži ob starem mestnem zidu a na zdravnikovem vrtu, tako se ti zdí, drhti ožgano zlato. Ptica že ne peva več, vetrič komaj da diha, sedaj skače senca sem, sedaj tja, na

**Admiral Krieger.**  
 SEVASTOPOL 9. Govorice o samomoru admirala Kriegerja so neosnovane. Torpedovka št. 267 odplula v Sevastopol. BUKAREŠTA 9. Torpedovka št. 267 je odplula v Sevastopol.

## Vojna na skrajnem Vztoku. Odhod japonskih pooblaščenec v Washington

YOKOHAMA 9. (Reuterjev biro). Minister Komura je včeraj popoldne na parniku »Minnesota« z drugimi mirovnimi komisarji odpotoval v Ameriko. Na slovesu so bili stari državniki, ministri, generali in admirali. Pooblaščenici so odpotovali ob banzai-klicih velike množice

## Brzojavne vesti.

### Baron Fejervary.

IŠL 9. Fejervary se je pre dopoldne podal v cesarsko vilo ter je zvečer odpotoval v Budimpešto.

### Vročina ra Portugalskemu.

LIZBONA 9. Po vsem Portugalskem vlada grozna vročina. Toplomer je kazal v petek na solncu 115 stopinj Fahrenheit, v senci pa 95 stopinj. Na stotine ljudi je obolelo in mnogo jih je vsled solnčarice umrlo. V Oportu je več ljudi zblaznelo. Ni skoraj možno dihati, povrh tega je v nočnem času mnogo moskitov.

## Naš narod in kletvina.

Razven na pijančevanju, največji samomorilni bolezni, trpi naš narod še na drugi kronični bolezni, zvan: k l e t v i n a. Kolne se pri nas povsodi, po vseh pokrajinah. Primorci, ki razmeroma zelo kolnemo, smo pri tem pa še mnogo na slabšem, ker pri kletvi smo Italjani v besedi, vedenju in v nizkosti izražanja!

Res je, kar pravi latinska prislovica, da je v vinu resnica. Ali priznajmo lojalno resnico, da se človeka tudi lahko v trenutkih srda in jeze izpozna ter presoja. Kletvini je udan tisti, ki ne more samega sebe zatajevati in premagovati. Zato pa je tem lepša poteza blagega značaja, kdor ni udan tej strasti. Nemški pesnik Herder pravi tako lepo:

Tapfer ist der Löwensieger,  
 Tapfer ist der Weltbezwinger  
 Tapftrer, wer sich selbst bezwang!

Kaj je pomagalo Aleksandru, Cezarju, Napoleonu, ako so premagali vse narode, sami sebe pa ne?!

Roko v roki s pijančevanjem stopa kletvina. Saj je kletvina navadno dete pijančevanja. Našim antialkoholistom bodi

### PODLISTEK.

245

## Prokletstvo.

g. d. v. vsaki roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—O.

— In snubi z rožo mene?

— Da, da, bo tako. Mlad si, lepši, nego ta medved, pak, ako se je prej proč obračala, bilo je morda, ker se je ba a bana.

— Res je, Tomaž. Kaj je govorila dalje lepa Italijanka?

— Meni? Nič milostivi gospodič, je nategnil krčmar svoj obraz po peklenski. In kaj? In čemu? To se dalje ne tiče mene.

— Res je, Tomaž se je zasmeljal Ahacijev sin ter udaril z dlanjo po mizi.

— A sedaj prosim, gospodič, je li Lukrecija ptičje mleko? Ni li to važen po-

sel? Glej Italijanko, kolika je, koliko tehta.

— Molči, ti neoprani jezik! je udaril Mikič Prodančič v smeh, tu imaš cekin za to rožo. Na, deni mi jo za kapo, dovedi mi konja pred vrata!

— Poslužno ti bo, gospod! Ali za dobro srečo naj izpijeva čašo mojega pelinovca, to krepí, to jači za boj, za važna opravila.

Na to je skočil Tomaž, odprl tajno omarico v zidu ter privlekel steklenico v kateri je, kakor rubin, žarel pelinovec.

— Na dobro zdravje, je zaklical Tomaž ter trknil s plemičem.

— Na srečo in v slast! je odvrnil mladenič.

— Od tega ne zaboli glava nikogar, je završil krčmar in ošinil mladeniča izpod očesa.

Srečen in blažen je odhitel nesrečni sin slavnega plemena na hitrem konju od krčmarja Tomaža po važnem opravilu. Ali mejpotoma malo da ni pozabil na ta posel — ker mu je drug važnejši opravek pre-

nebu drhti mlaj in siplje svojo luč preko starinskega stolpa sv. Marka, dalje po vrtili, do zida, a tudi do zdravnikovega vrta. Tiho je tu ne čuješ diha, kakor da stojiš sredi kraja, ki ga je prikril prvi sen. Vraš se. Na vrtu ne živi samo dreve in grmovje, ne diše samo cvetje, ne gleda samo mesec prek teh belih poti, skozi meje drevja in senco grmovja. Ej, mesec! Glej, kaj je. ej mesec, reci, kaj se dela tu!

Na klopi pod drevesom na pol sedi, na pol leži mlad junak in gleda v vis. Z desnico je podprl glavo, z levico vzdiga dehtečo rožo proti mesecu. Kapa mu je pala na zeleno travo, meč mu visi ob veji bližnjega drevesca. Mlad mu je belí obraz, a streloviti očesi mu igrata v mesečini v živi želji, v življu ljubezni. Živ je, vidiš. V njem vre vsaka kaplja, besni vsaki živec — ali vendar je prikovan na tem mestu čudesnim čarom, da ne bi ga niti trobenta sodnega dne maknila s tega mesta. Kaj ga očarava, kaj ga drži prikovanega?

(Pride še.)



ob tej priliki povedano, da je kletvina v ozki zvezi s pijančevanjem ter da ob enem tudi proti tej rak-rani našega naroda napetijo svojo ost!

Kolnejo skoro vsi narodi, samo da se nekateri o tem poslužujejo nedolžnejših oblik. Tako brezstidnih in demoralizirajočih kletvinskih izrazov pa se ne poslužuje noben drugi narod, nego dva naroda, ki hočeta biti nekaka praporsčka kulture: **Madžari in Italijani!** Da Madžar ali Lah v kletvi izreka najstrašnejše blasfemije, da kolne vsa svetotajstva, spravlja božanstvena imena v zvezo z imeni najabsurdnejšega pomena: to nam je znano. In žalostno je to znamenje za kulturo do ičnih narodov. Slovani smo milega mehkega temperamenta, ali na žalost moramo konstatovati, da kletvice, kakoršne se sliši med hrvatskim ljudstvom so strašno demoralizatoričnega značaja. Najžalostnejše je to, da Hrvat skoro ne more izreči nobene kletve da bi je ne apostrofiral se seksualnostjo najnižjega izražanja. No smelo trdimo, da Hrvati niso temu sami krivi, ampak so v tem oziru vplivali nanje njih mejaši Madžari. Ravno tako nesrečni pa smo tudi Slovenci: vsprejeli smo od Italjanov to, kar imajo slabega! Ali smo res mi Jugoslovani tako nesrečni, da se od tujih narodov navzema-

mo samo slabega? Čas bi bil, da se navzamemo samozvesti, da v svojem srcu, ob domačem ognjišču in mili materini govorici uzremo svoj ideal! Potem nam tudi ne bo tako težko poslušati kletvin, naj si bojo kakor take tudi obsodbe vreden izraz jeze; lažje nam bo, ako si bomo dajali odduška v domači besedi. Kako žalostno pa je tudi, ako nedeljskega večera prekoraš kako kraško vas, kjer od vjekada stanuje narod slovenski. Od časov Valjhu-novih prebiva tu domači naš rod. V dno srca me je zabolelo, čuvšega, kako naš narod preklinja in to v jeziku Kalabrežev in brigantov! Rudečica sramu me je oblila, ko me je tovariš Čeh vprašal: „Ali so to tudi Slovenci, ki se tako poljaško prerekajo?“

Slovenci, kje je Vaša samozvest? kje vaš ponos? Da bi v tem trenutku, ko tako brezstidno kolneš v tujem jeziku pristopil k tebi Kalabrež in ti zabrusil „p . . . Sciavo!“: misliš li, da bi ti ne govoril resnice?! Slovenec, da v istem trenutku položi roko na srce, bi mu-li mogel drugače odgovoriti, nego se sramotnim molkom?! Slovenci, vidite sedaj, kje je vzrok, da nas ne spoštujejo ni papeži, ni škofje, ni ministri, ni pohajči tržaški, ni Gautsch, ni Hohenlohe, ni Hein, ni Clary, ni na ministertvu, ni na namestništvu, ni na sodniji, ni na davkarijah, ni na financi, ni na orožništvu, ni na oddelku tržaških cestnih po-metačev? Oni nas ne spoštujejo ker se ne spoštujemo sami! Bodimo vendar Slovenci: povsodi, v veselju in žalosti, sreči in nesreči, v mestu in na deželi, v bedi in izobilju, v domovini in na tujem, pred cesarjem in beračem, pred visokim in nizkim! Bodimo pa Slovenci posebno v mislih, be sedah in dejanju! V prvi vrsti pa bodimo Slovenci v svoji hiši, pod lastno streho! Če ne bomo na lastni zemlji Slovenci, pride tujec ter nam jo ugrabi, misleči, da smo jo, poslužujoči se njegove govorice in navad, pripravili zanj. Bodimo narodno radikalni v tem smislu kakor to pomenja izraz: narodno radikalni! Iz korenine narodni, narodni od zibel do groba!

Slovenski svečeniki in učitelji! Na vas apelujemo danes v najprisrčnejšem tonu: vzbudite narod in vcepite mu samozvest! Vi ste tisti faktorji, ki ste v naj pogostejši in najtesnejši dotiki z narodom in zamorete istemu največ koristiti ako stopate bok ob boku. Slovenci nismo taki prosjaki, kakor vedno tarnamo. Tudi nismo duševne reve. Mi smo podobni tistemu profesorju, ki je neizmerno obdarovan z učenostjo, ki pa mu absolutno manjka energije, da ne more med svojimi dijaki vzdrževati nikakega reda ter tako škoduje dijakom in sebi. Našemu narodu manjka dvojega: volje in samozvesti! Volja čini človeka velikim in malim!

Naš narod reši on, kdor ga vzgoji v volji in samozvesti! F. K.

### Drobne politične vesti.

Staroslovensko bogoslužje. Vatikanski dopisnik „Polit Korrespondenz“ zatrjuje, da niso točna poročila onih italijanskih listov, ki priča, da v kratkem

izide papežev dekret v stvari staroslovenskega bogoslužja. Dopisnik pravi, da morata sklepe škofovske konference potrditi še kongregacija za cerkvene stvari in kongregacija za obrede, ki se nista še bavili s to zadevo. V kolikor se zatrjuje, iz najzanesljivejšega vira se papežev dekret omeji na dekret iz leta 1898, da se ohrani glede bogoslužja status quo, to je, da bo dovoljeno staroslovensko bogoslužje le onim župnijam, ki morejo dokazati, da so jo ra-bile nepretrgoma skozi zadnjih 30 let.

Bolgarske trgovinske pogodbe. Iz Sofije poročajo, da je bolgarska vlada imenovala svoje odposlance, da sklenejo nove trgovinske pogodbe z Francijo, Italijo in Anglijo. Pogajanja se bodo z diplomatičnimi zastopniki omenjenih oblastnih vršila v Sofiji.

Vohunska afera Ercolessi. Glasom poročila iz Messine je bil stotnik Ercolessi radi veleizdaje in kraje vojaških papirjev obsojen na pet let in 10 mesecev ječe. Njegova soproga je bila oproščena.

Utrjenje Bospora. Londonski „Daily Mail“ poroča iz Carigrada: „Potemkinova“ aféra je dala turški vladi povod, da obnovi ob Bosporu svoje topništvo, kateri nameri se je Rusija doslej protivila. Od srede da odpošiljajo iz Carigrada velike topove v forte ob Črnem morju.

### Domače vesti.

Slavnost „Kola“ v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu vršila se je večeraj ob ogromni vdeležbi občinstva. Lahko rečemo, da take veselice ni bilo pri sv. Ivanu, odkar je bila blagoslovljena zastava »Delavskega podpornega društva«. Na vrtu »Narodnega doma« se je zbralo gotovo nad 4.000 ljudi vseh slojev iz Trsta, okolice, Krasa in Istre.

Veselica je pričela točno ob 6. uri z nastopom „Kola“. Ko je isto odpelo dve pesmi, je predsednik „Kola“ g. M. Cotič v lepem govoru povdarjal islasti važnost pevskih društev za mesto in tržaško okolico, ter je v kratkih potezah podal zgodovino pevskega društva „Kolo“. Govor je bil vsprejet z burnim odobravanjem. Pevska društva, ki so potem nastopala so častno tekmovala med seboj: na svršetku vsporeda se je moralo par pesmi ponavljati. Velečastno se je razlegal Hajdrihov zbor: „Morje Adrijansko“, ki so ga pela vsa pevska društva. Ker ni bilo ploskanju ni kraja ni konca zapela so društva skupno še pesmi „Slovenec in Hrvat“ in „U boj“. — Pohvaliti nam je tudi vrlo Sv. Ivansko godbo.

Po veselici je pričel v dvorani ples, a na vrtu je bila svobodna zabava do pozne noči. Krasni so bili tudi umetni ognji. Pevsko društvo »Kolo« zamore biti pač ponosno na svojo včerajšnjo veselico! Obširneje poročilo priobčimo v prihodnjih številkah.

Na adresu družbe sv. Cirila in Metodija. Iz Ljubljane smo prejeli: Kakor znano, je vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija tožilo znanega Ivana Jebačina radi njegovega postopanja z družbino kavo. V imenu mnogih iskrenih prijateljev naše »družbe« Vas prosimo, g. urednik, da priobčite sledeče:

Sedaj se menda dela na to, da bi se družba »na lepem« poravnala z Jebačinom. Ali bo odbor res tako slep, kratkoviden ter popustljiv nasproti tovarnarju, ki je sam obogatel ob njej in bi hotel terorizovati še na dalje družbo, se okoriščati na njej in jej metati peska v oči, češ, da je nje dobitnik?! Po tem, kar se je dogodilo, more li družba s tem človekom sklepati premirje, ali se mu celo udajati?! Ali mu hoče družba, kakor se čuje, res še na dalje pustiti tisto itak nesrečno pogodbo v rokah? In to vse pod pretvezo, da je to »narodni tovarnar«! Društvo mora svoje razmerje do tovarnarjev uravnati v prvi vrsti s trgovskega stališča — to je: varovati svoje koristi! Misli to slavno vodstvo družbe, da se pod Jebačinom nje kava res kedaj povrne nad njegovo »Zvezdno«? Vodstvo se moti, ako misli tako.

Po našem mnenju ne preostaja družega, nego da družba pretrže vse vezi z Jebačinom in da potem na novo in z ugodnejšimi pogoji stopi s svojo kavo pred slov. javnost! Sojeno z našega stališča, bi bila kapitulacija sramota. Če jej je Jebačin

usilil boj, pa bodi boj? Končno mora vendar zmagati družba. Vodstvo je postopalo dosedaj korektno in se ni oziralo ne na desno, ne na levo. Tako naj bo tudi nadalje. Če zmaga Jebačin, bo družba ubita se svojim blagom. Če bi se družbina kava še zanaprej izročala njemu, bi Jebačin z nje firmo še nadalje strahoval slovenski svet. Povdarjamo še enkrat, da je firma družbe sv. Cirila in Metodija pomagala Jebačinu na noge in ne narobe. In če res nima nič vrednosti zanj ta družbina firma, zakaj pa se je drži tako krčevito in je noče izpustiti iz rok pod nobeno ceno. To daja misliti dovolj! Torej, družba — pozor! K o z a k.

Taf. Včeraj predpoludne so redarji se stražnice v ulici del Belvedere aretovali 25-letnega Frana Smrekarja, doma iz Mokronoga in izgnanega iz Trsta, ker je minoli petek ukradl trgovcu Benediktu Pressotto vajeji od para konj. Pressotto je bil namreč pustil omenjeni dan voz s konjema na Greti za par minut bez varstva, a ko se je vrnil k vozu, je konstatoval, da so bile mej njegovo odsotnostjo odnešene s konj vajeji. Pozneje je redarstveni nadzornik Rudolf doznal, da je vajeji ukradl Smrekar.

Tujci v Opatiji. Od 1. septembra 1904 do vštete 5. julija 1905 je došlo v Opatijo 20.220 tujcev. Od 28. junija 1905 do 5. julija je pristrastlo 387 oseb. Dne 5. julija je bilo navzočih 791 oseb.

Škrata. Je izšla 27. številka. „Škrat“ stane 10 stotink.

Koledar in vreme. Danes: Amalija, devica. Jutri: Pij 1. papež. — Temperatura ob 2 uri pop. + 33° Celsius. Vreme: lepo, vroče.

Loterijske številke, izžrebane dne 8. t. m.:  
Linc 81 47 51 29 80

### Razne vesti.

Vrtinec. V francoskih departementih Aisne in Ardennes je teh dni Vrtinec napravil po vrtilih in poljih 10 milijonov francov škoda.

Stekle mačke. V Baji na Ogrskem so mačke stekle. Dosedaj so ugriznile devet oseb.

Kolera. Lvovsko »Slovo Polskie« poroča, da je izbruhnila kolera v Radomu na Ruskem Poljskem.

Kuga v Indiji. Angleški list „Lancet“ poroča iz Kalkute, da umira sedaj v Indiji na dan 5000 oseb za kugo. Meseca aprila in maja je umrlo celo na dan do 8.000 oseb za kugo. V veliki pokrajini v Pendšahu se je število umrlih za kugo znižalo na teden od 30.000 na 25.000.

Podmorski čoln se potopil. Francozki listi poročajo, da se je v Ferryviku v Tunisu potopil podmorski čoln. Poveljnik in dva moža so bili v trenutku nesreče vrženi v zrak, 15 mornarjev se pa nahaja v pomorskem čolnu, ki leži na morskem dnu v pesku. Potapljači skušajo dvigniti čoln.

Umetalni ognji za 15 milijonov. Dne 4. julija so praznovali v Severnih zveznih državah praznik proglašenja neodvisnosti. Tem povodom so po vsej državi pognali v zrak za kakih 15 milijonov dolarjev umetlnih ognjev. Samo v Novem Yorku so ti ognji stali 2 milijona dol. Pripravljeni so je tudi več nesreč.

Pomanjkanje priimkov. Iz F. anja javljajo, da je danska vlada stavila zbornici predlog, naj bi se državljanom dovolilo, da bi si smeli izbirati nove primke. To je na Drnskem zelo potrebno, ker je tamkaj različnost priimkov zelo mala. Od pol milijona prebivalcev v Kodanju se vsaka deseta oseba imenuje Henzen. Od 100 prebivalcev mesta Kodanja završuje 42 priimkov na „sen“. V nekem drugem mestu, ki šteje 20.000 prebivalcev, je samo 20 različnih priimkov. Po tem takem prihaja na vsaki priimek po 1300 oseb.

Obisk nemških vseučilišč. Na vseh vseučiliščih v Nemčiji je bilo v letošnjem poletnem semestru 41.928 dijakov, dočim jih

je bilo lani 39.581. Leta 1896 jih je bilo 30.932, leta 1885: 27.231, leta 1879 pa okolo 20.000. Največ dijakov je bilo na vseučilišču v Berlinu, namreč 6.279, potem prihaja Monakovo z 5.197, Lipsko 3.855, Bonn 3.029, i. t. d. Najmanjše jih ima Rostock, namreč 623. Od vseh dijakov je bilo 22.110 pravnikov, 1.604 zgodovinarjev in filologov, 5.954 prirodoslovcev, 5.997 medicincev i. t. d.

Poskusi na obglavljenem. Iz Pariza poročajo nastopno: Povodom usmrtilve morilca Languilla v Orleansu se je pripetil nastopni izredni slučaj. Ko je guilotina padla je popolnoma ločila od telesa glavo zločinčev. Navzoči zdravnik je takoj prijel glavo ter je usmrtenega poklical po imenu, in v presenečenje vseh so se široko odprle trepalnice ločene glave ter se zopet zaprle. „Languille“, „Languille“ je zdravnik zaklical v drugič in zopet so se vzdignile trepalnice. Tretji klic ni imel več uspeha. Pariški kirurg prof. Hartman zatrjuje, da je možna neka oblika živčnega življenja tudi po smrti. To pa ne bi bilo možno, ako bi dotičnik umrl naravne smrti, ali pa na kaki bolezn; to se dogaja pa gotovo, ako je umrla zdrava oseba nasilne smrti.

**Tovarna pohištva**  
**Aleksander Levi Minzi**  
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).  
**ZALOGA:**  
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).  
Cene, da se ni bati nobene konkurence.  
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.  
Ilustrovan cenik brezplačno in franko

**SANUS**  
novi higijenični zobotrebniki  
disinfektirani parfimirani  
zaprošen patent  
se prodajajo povsod.  
C. COMINI, Trst: Barriera 28

**Zaloga**  
izvozno-marčne (Export-Märzen)  
in vležane (Lager)  
**pive**  
v sodčkih in v buteljkah, kakor tudi  
**= kvasa =**  
iz tovarne **Bratov Reininghaus**  
Steinfeld pri Gradcu.  
Zaloga **Mattionijeve Giesshübler**  
vedno sveže kisle vode  
po zmernih cenah  
pri  
**ANTONU DEJAK junior**  
TRST  
Via degli Artisti šte. 10.

**SPECIJALITETA:**  
likerja, pristna vina v buteljkah in na drobno. Cene zmerne. Marsala 80 nv. liter, zganje 80 nv. liter vermut 64 nv. liter.  
**Prodajalnica boteljk**

**ZOBOZDRAVNIK**  
**Univ. Med. Dr. Makso Brillant**  
v TRSTU  
ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.  
Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom srebrom in zlatom.  
I deluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.  
ORDINIRA od 9—12 predp. 3.—5. popol

**Narodni kolek je**  
**vdobiti pri upravi**  
**„Edinost“**

**TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON**  
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5  
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZARTEVAB  
KATALOGI BREZPLAČNO.